

Samlerapportering af utilsigtede hændelser

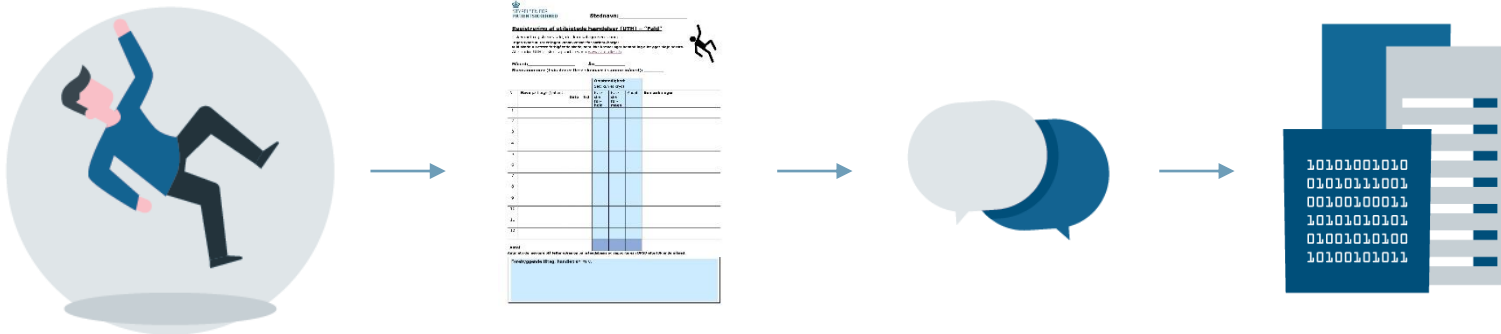
Information til kommunale medarbejdere med pligt til at rapportere utilsigtede hændelser

Oplægget indeholder:

- Hvad er samlerapportering?
  - Hvilke utilsigtede hændelser?
  - Papirskemaer
- Baggrund for samlerapportering
- Erfaringer fra pilotprojekt om samlerapportering
- Guide: Udfyldning af papirskemaer
- Hvordan kan I drage læring af samlerapportering?
- Eksempler på læring på baggrund af samlerapportering
- Øvrig information om samlerapportering

Hvad er samlerapportering?

- Hovedformål: **øget lokal læring** og **øget patientsikkerhed**.
- Bestemte typer utilsigtede hændelser (UTH'er) skrives på **papirskemaer** i stedet for i Dansk Patientsikkerhedsdatabase (DPSD).
- Hver måned rapporteres det samlede antal UTH'er til DPSD.

Film om samlerapportering

Klik [her](#) for at se en film om samlerapportering

Hvilke UTH'er skal skrives på papirskema? (1/2)

To typer:

- 1) Når en patient/borger er faldet
- 2) Når en patient/borger ikke har fået sin medicin

De to typer skrives på hver sit papirskema

 STYRELSEN FOR

 PATIENTSIKKERHED

Stednavn: _____

Registrering af utilsigtede hændelser (UTH) – "Fald"

I skemaet registreres fald, der kan kategoriseres under:
 Ingen skade = Der er ingen konsekvenser for patient/borger.
 Mild skade = Lettere forfølgende skade, som ikke kræver øget behandling eller øget plejemand.
 Alle andre UTH'er skal rapporteres via www.itsa.dk/uh

Måned: _____ År: _____

Skemasnummer (hvis der er flere skemaer i samme måned): _____

Nr.	Navn på borger/patient	Dato/tid for faldet		Omstændigheder: Sæt kun et kryds			Bemærkninger
		Dato	Tid	Fysisk kontakt	Psykiatri	Andet	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							

Antal: _____

Antallet af de markerte blå felter gøres op på månedsbasis og rapporteres i DPSD efterfølgende måned.

Forebyggende tiltag, handleplan m.v.

 STYRELSEN FOR

 PATIENTSIKKERHED

Stednavn: _____

Registrering af utilsigtede hændelser (UTH) – "Medicin ikke givet"

I skemaet registreres "Medicin ikke givet", der kan kategoriseres under:
Zigt skade = Der er ingen konsekvenser for patient/borger.
Blåt skade = Lettere forfølgende skade, som ikke kræver øget behandling eller øget plejemand.
 Alle andre UTH'er skal rapporteres via www.itsa.dk/uh

Måned: _____ År: _____

Skemasnummer (hvis der er flere skemaer i samme måned): _____

Nr.	Navn på borger/patient	Dato/tid		Hvornår skulle medicinen være givet?			Omstændigheder: Sæt kun et kryds.			Bemærkninger
		Dato	Tid	Faglig årsag	Andre dispenseringsformer	Bejopejelse	Andet	Fast medicin	Andre dispenseringsformer	
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										

Antal: _____

Antallet af de markerte grønne felter gøres op på månedsbasis og rapporteres i DPSD i den efterfølgende måned.

Forebyggende tiltag, handleplan m.v.

Hvilke UTH'er skal skrives på papirskema? (2/2)

Du skal kun skrive dem på papirskemaet, hvis du vurderer, at den utilsigtede hændelse medførte "ingen skade" eller "mild skade"

Ingen skade = Der er ingen konsekvenser for patient/borger.

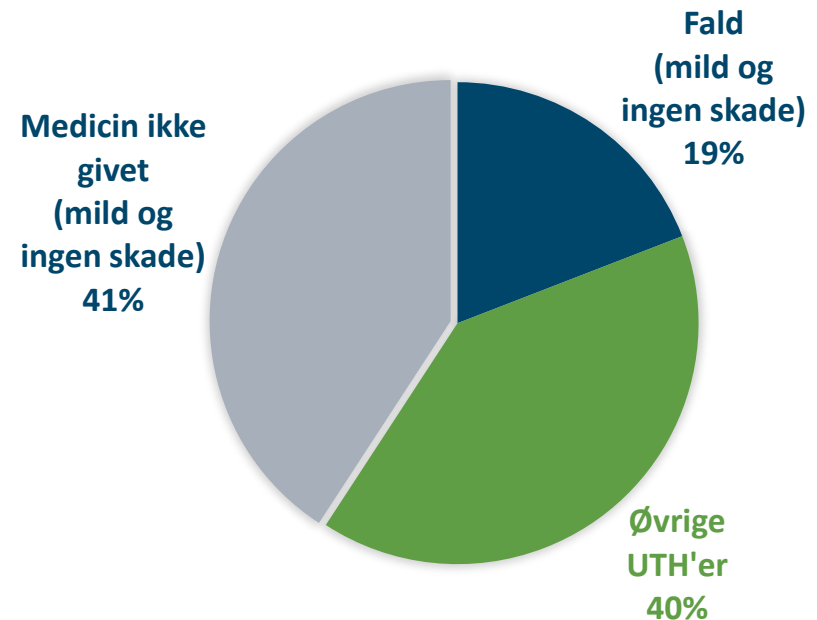
Mild skade = Lettere skade, som ikke kræver øget behandling eller øget plejeindsats.

Det er vigtigt, at du fortsat rapporterer alle andre utilsigtede hændelser til DPSD (stps.dk/uth).

Baggrund for samlerapportering

- Serviceeftersyn af rapporteringsordningen i 2014: Anbefaling om at gøre rapportering af utilsigtede hændelser mere enkel.
- 60 % af alle UTH'er rapporteret fra kommunerne i 2015 – ca. 60.000 årligt – er "fald" eller "medicin ikke givet" uden alvorlige konsekvenser.
- 10 kommuner afprøvede samlerapportering i et pilotprojekt i 2016-2017.

SAMLET ANTAL RAPPORTEREDE UTH'ER FRA ALLE KOMMUNER I 2015

Erfaringer fra pilotprojekt

- Det er hurtigt og let for jer at registrere UTH'er
- Det giver mere tid til at lære af og forebygge UTH'er
- Det sætter fokus på patientsikkerhed og giver større åbenhed om fejl
- Flere bliver involveret i arbejdet med patientsikkerhed
- I kan se mønstre og tendenser i UTH'er
- I kan hurtigere følge op og handle på UTH'er
- I kan lettere se effekten af de forebyggende handlinger

Udfyldning af papirskemaerne (1/2)

Der er to papirskemaer, som du skal registrere UTH'er på:

STYRELSEN FOR PATIENTSIKKERHED

Stednavn: _____

Registrering af utilsigtede hændelser (UTH) – "Fald"

I skemaet registreres fald, der kan kategoriseres under:
 Trøskeløst = Der er ingen konsekvenser for patient/borger.
 Mild skade = Lettere forbigående skade, som ikke kræver øget behandling eller øget plejendata.
 Alle andre UTH'er skal rapporteres via www.stps.dk/uth

Måned: _____ År: _____

Skemanummer (hvis der er flere skemaer i samme måned): _____

Nr.	Navn på borger/patient	Dato/tid for faldet		Omstændigheder (Såfremt muligt)		Andet	Bemærkninger
		Dato	Tid	Fysiske forhold	Fysiske formler		
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							

Antal: _____
 Antallet i de mørke blå felter gøres op på månedsbasis og rapporteres i DFSD efterfølgende måned.
 Forebyggende tiltag, handleplan m.v.

"Fald" = blå

STYRELSEN FOR PATIENTSIKKERHED

Stednavn: _____

Registrering af utilsigtede hændelser (UTH) – "Medicin ikke givet"

I skemaet registreres "Medicin ikke givet", der kan kategoriseres under:
 Ingen skade = Der er ingen konsekvenser for patient/borger.
 Mild skade = Lettere forbigående skade, som ikke kræver øget behandling eller øget plejendata.
 Alle andre UTH'er skal rapporteres via www.stps.dk/uth

Måned: _____ År: _____

Skemanummer (hvis der er flere skemaer i samme måned): _____

Nr.	Navn på borger/patient	Dato/tid		Hvornår skulle medicinen være givet?		Omstændigheder (Såfremt muligt)		Andet	Bemærkninger
		Dato	Tid	Fast medicin	Andre dispenseringsformer	Fast medicin (opholdes i dosissuler/poser eller medjonsdåse, f. eks. insulin eller Pradaza)	Andre dispenseringsformer (opholdes i dosissuler/poser eller medjonsdåse, f. eks. insulin eller Pradaza)		
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									

Antal: _____
 Antallet i de mørke grønne felter gøres op på månedsbasis og rapporteres i DFSD i den efterfølgende måned.
 Forebyggende tiltag, handleplan m.v.

"Medicin ikke givet" = grøn

Papirskemaerne må ikke opbevares hos borgere/patienter.

Udfyldning af papirskemaerne (2/2)

		Dato/tid for faldet		Omstændighed: Sæt kun ét kryds			
Nr.	Navn på borger/patient	Dato	Tid	Fysiske forhold	Fysiske for-måen	Andet	Bemærkninger
1	Julie	2/8	21		x		Falder på vej til toilet
2	Finn	4/8	13		x		Fundet på gulv ved siden af seng
3	Henriette	12/8	9	x			Gik ud på badeværelse i hjemmetsko, gled på våde fliser

På skemaet skal du udfylde:

1. navn på borger/patient
2. dato og tidspunkt for hændelsen
3. omstændigheden for hændelsen (med ét kryds)
4. bemærkninger, som du finder relevante for hændelsen.

Udfyldning af feltet ”Forebyggende tiltag m.v.”

Forebyggende tiltag, handleplan m.v.

I bunden af skemaet skrives forebyggende tiltag, handleplaner og projekter, som fx er blevet besluttet på personalemøder.

Feltet kan udfyldes af medarbejdere, ledere eller rapporteringsansvarlige, afhængig af hvad der er relevant.

Hvad sker der med skemaerne?

- **Skemaerne gælder for én måned ad gangen.**
- Når måneden er slut, samles skemaerne sammen af den, der er ansvarlig for at samlerapportere til DPSD, som derefter lægger nye skemaer frem.
- UTH'erne bliver herefter rapporteret *samlet* til DPSD.

Læring af samlerapportering

Papirskemaerne skal være synlige for medarbejdere → fokus på og større åbenhed omkring UTH'er.

Eksempler på brug af skemaerne:

- I kan løbende handle på UTH'er
- Skemaerne kan gennemgås på faste møder, fx personalemøder
- Ud fra gennemgang af skemaerne kan I nå frem til:
  - Problemområder og mulige årsager
  - Forebyggende tiltag
  - Fokusområder
- I kan på de efterfølgende papirskemaer se effekten af de forebyggende tiltag

Eksempel 1: Medicin ikke givet

Niels er 88 år og bor på plejehjem. Han oplever ofte smerter i forbindelse med morgenpleje. Personalet forklarer smerterne med, at Niels har sovet dårligt, har stive led m.v.

På plejehjemmet gennemgår de skemaet for ”medicin ikke givet” og ser, at Niels ikke har fået sin smertestillende medicin klokken 6, fordi han sover, og nattevagten ikke vil vække ham. Dagvagten er ikke blevet gjort opmærksom på det.

Sammen drøfter personalet, hvordan de kan løse dette, og beslutter, at Niels fremover får sin smertestillende medicin, når han vågner, og at morgenplejen først startes lidt senere.

Eksempel 2: Medicin ikke givet

Anne er multihandicappet og har epilepsi. Anne bor på et botilbud, og hver morgen bliver Anne hentet klokken 8:30 og kørt til beskyttet værksted.

Anne har haft mange epileptiske kramper gennem de sidste måneder, og lægerne har svært ved at finde årsagen.

Botilbuddet har lige indført samlerapportering. De gennemgår skemaet for "medicin ikke givet" på et morgenmøde og ser, at Anne i sidste måned ikke har fået sin middagsmedicin 7 gange på de dage, hvor hun har været på beskyttet værksted.

Personalet drøfter årsager og løsninger og beslutter sig for at ændre arbejdsgangen, så den medarbejder, som giver Anne hendes morgenmedicin, også er ansvarlig for, at Anne får middagsmedicinen med. De vil evaluere tiltaget efter en måned.

Eksempel 3: Fald

På et plejehjem gennemgår medarbejderne sidste måneds skema for "fald" og kan se, at der er flere beboere, der falder om natten. Det er ofte beboere, der normalt ingen gangproblemer har.

På mødet deltager ergoterapeuten, som foreslår, at beboerne får skridsikre sokker på om natten, så de står bedre fast, når de står ud af sengen.

De vil evaluere tiltaget med den enkelte beboer og samlet på personalemødet i næste uge.

Her finder du mere information

Det følgende indeholder links og materialer om
samlerrapportering

Informationsmateriale

Styrelsen for Patientsikkerhed har udarbejdet følgende informationsmateriale:

- PowerPoints
- Informationspjece
- Informationsarket "Værd at vide om samlerapportering"
- Lommekort
- Undervisningsfilm

Du kan også læse mere om samlerapportering og utilsigtede hændelser på <https://stps.dk/da/laering/utilsigtede-haendelser/samlerapportering/>

Kontakt

Styrelsen for Patientsikkerhed
Vidensformidling og Læring
viden@stps.dk

Marker emnefeltet:
"Samlerapportering"

Du er med til at skabe et sikkert sundhedsvæsen.
Tak for det.

Kontaktoplysninger: